



Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία



ΜΠρΘεσ 2530/2022:
ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΛΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ - ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

ΜΠρΘεσ 2530/2022: ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΛΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ - ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

Σύμβαση αποκλειστικής διανομής

Η σύμβαση αποκλειστικής διανομής αποτελεί δημιούργημα της σύγχρονης οικονομίας προς εξυπηρέτηση των συναλλακτικών αναγκών της διεπιχειρησιακής συνεργασίας και θεμελιώνεται στη συνταγματική αρχή της οικονομικής ελευθερίας (άρθρο 5 παρ. 1 Σ) και στην υπό του άρθρου 361 ΑΚ προβλεπόμενη αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων. Πρόκειται για ιδιόρρυθμη διαρκή ενοχική σύμβαση, κατά τη διάρκεια της οποίας ο ένας συμβαλλόμενος (παραγωγός ή χονδρέμπορος) υποχρεούται να πωλεί, αποκλειστικά, για μια ορισμένη περιοχή, στον άλλον (διανομέα) τα συμβατικά εμπορεύματα και ο τελευταίος να προμηθεύεται αποκλειστικά από εκείνον τα εμπορεύματα αυτά, τα οποία στη συνέχεια





μεταπωλεί σε τρίτους στο δικό του όνομα, για δικό του λογαριασμό και με δικό του επιχειρησιακό κίνδυνο.

Η έννοια της αποκλειστικότητας είναι ότι ο παραγωγός αυτοδεσμεύεται με τη σύμβαση αποκλειστικής διανομής να μην παραδώσει εμπορεύματα σε τρίτους ανταγωνιστές του αποκλειστικού διανομέα μέσα στην περιοχή διανομής και επίσης ότι ο αποκλειστικός διανομέας υποχρεούται, κατά κανόνα, να μη διανέμει ευθέως ανταγωνιστικά προϊόντα.

Σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας

Η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας υπόκειται στην ειδική ρύθμιση των διατάξεων του π.δ. 219/1991 «περί εμπορικών αντιπροσώπων»¹, όπως τροποποιήθηκε με τα π.δ. 249/1993, 88/1994 και 312/1995. Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, ο εμπορικός αντιπρόσωπος ενεργεί ως βοηθητικό όργανο διαμεσολάβησης στο όνομα και για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου.

Αναλογική εφαρμογή διατάξεων του π.δ. 219/1991 στη σύμβαση αποκλειστικής διανομής

Παρόλη τη διαφοροποίηση που υπάρχει ανάμεσα στη σύμβαση αποκλειστικής διανομής και τη σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας, είναι δυνατή, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 361 ΑΚ, 1 παρ. 2 του π.δ. 219/1991 και 14 παρ. 4 ν. 3577/2007, η αναλογική, ολική ή μερική, εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 219/1991 «περί εμπορικών αντιπροσώπων» στη σύμβαση αποκλειστικής διανομής, εφόσον σε συγκεκριμένη περίπτωση τα χαρακτηριστικά στοιχεία της σύμβασης αποκλειστικής διανομής προσομοιάζουν, έστω αν και δεν ταυτίζονται πλήρως, με εκείνα της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας. Τέτοια ομοιότητα υπάρχει, ιδίως, αν ο διανομέας αναλαμβάνει με τη σύμβαση την υποχρέωση μη ανταγωνισμού, την τήρηση επαγγελματικού απορρήτου, την υποχρέωση να προωθεί διαρκώς και αποκλειστικά τα

¹ Το π.δ. 219/1991 εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 86/ 653/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Κ.) «για τον συντονισμό των δικαίων των κρατών μελών. όσον, αφορά τους εμπορικούς αντιπροσώπους (ανεξάρτητους επαγγελματίες)»





προϊόντα του παραγωγού στη συμβατική περιοχή, την υποχρέωση να διαφημίζει αυτά με δικές του δαπάνες, την υποχρέωση να γνωστοποιεί στον παραγωγό το πελατολόγιό του, αλλά και την υποχρέωση απαγόρευσης ανταγωνισμού μετά τη λύση της σύμβασης. Η συνομολόγηση των υποχρεώσεων αυτών καθιστά τον διανομέα αναπόσπαστο και αποφασιστικό μέρος του δικτύου της επιχειρηματικής δραστηριότητας του παραγωγού, η δε εμπορική δραστηριότητα του διανομέα, μολονότι αναπτύσσεται με δικό του κίνδυνο, συνεπάγεται αμέσως οφέλη για τον παραγωγό ή τον χονδρέμπορο, τόσο από την πώληση των συμβατικών προϊόντων στον διανομέα όσο και από τις παραπάνω υποχρεώσεις του τελευταίου. Στις περιπτώσεις αυτές και αφού ελλείπουν διατάξεις ρυθμίζουσες τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις, υφισταμένου έτσι ακούσιου νομοθετικού κενού, εφαρμόζονται αναλογικά οι περί εντολής διατάξεις του ΑΚ, σε συνδυασμό με εκείνες του π.δ. 219/1991, που ρυθμίζουν τα της εμπορικής αντιπροσωπείας, ιδίως εκείνες των άρθρων 8 και 9 αυτού που ρυθμίζουν τα της καταγγελίας και της δίκαιης αποζημίωσης για απώλεια πελατείας και περαιτέρω αποζημίωσης του διανομέα, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΑΚ.

Μη αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 219/1991 στη σύμβαση απλής διανομής

Η αναλογική εφαρμογή του ως άνω π.δ. «περί εμπορικών αντιπροσώπων», δεν εξικνείται μέχρι του σημείου εφαρμογής του και επί των συμβάσεων απλής διανομής, δηλαδή εκείνων στις οποίες ο διανομέας διαθέτει, εκτός από τα προϊόντα του παραγωγού και άλλα ανταγωνιστικά προς τα δικά του προϊόντα. Και τούτο διότι στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει το πλέον ουσιώδες στοιχείο της άνω ομοιότητας, δηλαδή εκείνο της εκ μέρους του διανομέα ανάληψης υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και προώθησης διαρκώς και αποκλειστικά των προϊόντων του παραγωγού στην περιοχή ευθύνης του.

ΜΠρΘεσ 2530/2022

Στην υπό κρίση υπόθεση, απορρίφθηκε η αγωγή της ενάγουσας επιχείρησης (διανομέας) σε βάρος της εναγόμενης εταιρείας (παραγωγός), με την οποία η πρώτη ζητούσε, μεταξύ





άλλων, αποζημίωση πελατείας δυνάμει της σύμβασης που συνήφθη μεταξύ τους, η οποία, όπως ισχυριζόταν με την κύρια βάση της αγωγής της, είχε τη μορφή της σύμβασης αποκλειστικής διανομής. Τον ισχυρισμό αυτό αρνήθηκε η εναγομένη, η οποία υποστήριξε ότι η σύμβαση που είχε καταρτιστεί συνιστούσε σύμβαση απλής διανομής. Το δικάσαν δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη του τους ισχυρισμούς των διαδίκων και όσα αποδείχθηκαν εν τέλει, έκρινε ότι η σύμβαση είχε τον χαρακτήρα της απλής και όχι της αποκλειστικής διανομής, εφόσον δεν υπήρχε ως όρος αυτής το πλέον ουσιώδες στοιχείο του χαρακτήρα της αποκλειστικής διανομής, δηλαδή εκείνο της εκ μέρους του διανομέα ανάληψης υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και προώθησης διαρκώς και αποκλειστικά μόνο των προϊόντων του παραγωγού στην περιοχή ευθύνης του και, επομένως, δεν είχαν εφαρμογή επ' αυτής οι διατάξεις του π.δ. 219/1991, μεταξύ των οποίων και αυτή του άρθρου 9 περί αποζημίωσης πελατείας, την οποία δεν δικαιούτο ο ενάγων ως απλός διανομέας. Συγκεκριμένα, αποδείχθηκε ότι ο ενάγων πωλούσε προϊόντα και άλλων παραγωγών στις γεωγραφικές περιοχές που είχαν συμφωνήσει αρχικώς προφορικά και εν συνεχεία εγγράφως.

*** Την ανωτέρω υπόθεση χειρίστηκε επιτυχώς, εκπροσωπώντας την εναγομένη, νίκησασα διάδικο, το Τμήμα Εταιρικών Πελατών (B2B) της Δικηγορικής Εταιρείας Σιούφας & Συνεργάτες.**

